

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ 420¹ /V/2008

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 20^η Νοεμβρίου 2008, ημέρα Πέμπτη τη και ώρα 12:30, με την εξής σύνθεση, :

Προεδρεύων: Αριστομένης Κομισόπουλος

Μέλη: Φαίδων Στράτος,

Ιωάννης Σαμέλης,

Δημήτριος Γιαννέλης, και

Χαράλαμπος Τσιλιώτης λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Ελίζας Αλεξανδρίδου,

Γραμματέας: Μούρκου Παναγιώτα, λόγω κωλύματος της τακτικής Γραμματέως Όλγας-Ανίτας Ραφτοπούλου

ΘΕΜΑ της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της αίτησης χορήγησης άδειας παρέκκλισης κατ' άρθρο 4ε παρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει, της εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» για την απόκτηση του 31,3147% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της «PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε ο Γενικός Εισηγητής Ιωάννης Μιχαήλ, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.), ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά τη γραπτή εισήγηση (αριθ. πρωτ. 8143/19.11.2008) της Υπηρεσίας και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση, να γίνει δεκτή η από 10.11.2008 αίτηση της επιχείρησης «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» για την παροχή ειδικής άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις του ν. 703/77 σύμφωνα με το άρθρο 4^ε παρ. 3 του νόμου αυτού.

Κατόπιν η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Α΄ διασκέφθηκε και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση της Γ.Δ.Α.,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

Στις 10.11.2008 γνωστοποιήθηκε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, από την εταιρεία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» (εφεξής «Τράπεζα Πειραιώς» ή «γνωστοποιούσα»), η

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β΄/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

απόκτηση του 31,3147% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της «PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.» (εφεξής «Proton Bank» ή «εξαγοραζόμενη»).

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα Πειραιώς, με το από 4.11.2008 ιδιωτικό συμφωνητικό [...] συμφώνησε να αποκτήσει συνολικά από αυτούς [...] κοινές ονομαστικές μετοχές της Proton Bank που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 31,3147% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής και των δικαιωμάτων ψήφου. Το τίμημα [...].

Ταυτόχρονα με την υποβολή της γνωστοποίησης (στις 10.11.2008), η Τράπεζα Πειραιώς **υπέβαλε αίτηση χορήγησης άδειας παρέκκλισης, προκειμένου να μπορεί να ασκεί τα δικαιώματα ελέγχου και τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους αποκτούμενους τίτλους μετοχών της Proton Bank, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 ν.703/77.**

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

1. «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

(«ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ», «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΣΑ», «ΑΓΟΡΑΣΤΡΙΑ»)

Η Τράπεζα Πειραιώς λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από το νόμο στις τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς είναι μητρική εταιρεία ενός Ομίλου επιχειρήσεων που καλύπτουν το σύνολο των εργασιών και δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα στην Ελλάδα. Η φύση και τα μέσα του ελέγχου προκύπτουν από τη συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στο μετοχικό κεφάλαιο των θυγατρικών της επιχειρήσεων και στον έλεγχο επ'αυτών.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, το έτος 2007, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας εταιρείας, ανήλθε σε 3.426 εκατ. ευρώ, ενώ στην εθνική αγορά ανήλθε σε 2.927 εκατ. ευρώ. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της Τράπεζας Πειραιώς, το έτος 2007, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, ανήλθε σε 2.735 εκατ. ευρώ, ενώ στην εθνική αγορά ανήλθε σε 2.626 εκατ. ευρώ.

2. «PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.»

(«PROTON BANK», «ΕΞΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝΗ»)

Η Proton Bank ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 2001 και ξεκίνησε επίσημα τις εργασίες της το Φεβρουάριο του 2002, παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής. Κατόπιν, εξελίχθηκε σε ένα ολοκληρωμένο Χρηματοπιστωτικό Όμιλο. Η Proton Bank και οι θυγατρικές της εταιρείες (ο Όμιλος) δραστηριοποιούνται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων και χαρτοφυλακίων, ασφαλιστικών και άλλων υπηρεσιών. Η Proton Bank (μητρική εταιρεία του Ομίλου)

δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην Ελλάδα. Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου δραστηριοποιούνται κυρίως στην Ελλάδα και μία στη Σερβία.

Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου της Proton Bank, το έτος 2007, ανήλθε σε 172 εκατ. ευρώ, ενώ στην εθνική αγορά ανήλθε σε 171 εκατ. ευρώ. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της Proton Bank ταυτίζεται με αυτόν της εθνικής αγοράς και κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, το έτος 2007, ανήλθε σε 170 εκατ. ευρώ.

III. ΣΧΕΤΙΚΕΣ/ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ/ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

1. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επί μέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα.

Σύμφωνα με τη γνωστοποίηση, οι σχετικές αγορές, που αφορά η γνωστοποιούμενη πράξη είναι οι εξής:

- τραπεζική αγορά,
- αγορά χρηματοδοτικής μίσθωσης,
- χρηματιστηριακές εργασίες,
- διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων,
- ασφαλιστικές και πρακτορειακές εργασίες

2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές.

Ως σχετική γεωγραφική αγορά της γνωστοποιηθείσας πράξης θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

3. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Με τον όρο «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται α) κάθε σχετική αγορά προϊόντος, στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (Η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής

διαδικασίας του προϊόντος, σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (Η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

Στην τραπεζική αγορά, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η συγκέντρωση των εταιρειών θα οδηγήσει α) με κριτήριο το σύνολο των καταθέσεων το 2007, σε συνολικό μερίδιο αγοράς περίπου 10% (Τράπεζα Πειραιώς 9,3% και Proton Bank 0,7%), β) με κριτήριο το σύνολο των χορηγήσεων το 2007, σε συνολικό μερίδιο αγοράς περίπου 12% (Τράπεζα Πειραιώς 11,6% και Proton Bank 0,6%). Προκύπτει ότι η εν λόγω σχετική αγορά δεν μπορεί να θεωρηθεί επηρεαζόμενη αγορά.

Ομοίως, ούτε οι αγορές μεσιτείας ασφαλίσεων, διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και χρηματοπιστωτικών – επενδυτικών υπηρεσιών μπορούν να θεωρηθούν επηρεαζόμενες αγορές, καθώς το συνολικό μερίδιο αγοράς των Ομίλων της Τράπεζας Πειραιώς και της Proton Bank σε αυτές δεν υπερβαίνει το όριο του 15%. Σημειώνεται, άλλωστε, ότι (όπως υποστηρίζει η γνωστοποιούσα) στις συγκεκριμένες σχετικές αγορές, τα μερίδια των συμμετεχουσών στην υπό κρίση πράξη επιχειρήσεων είναι χαμηλά και οι σχετικές αγορές χαρακτηρίζονται από εντονότατο ανταγωνισμό και δυναμισμό και επάρκεια κεφαλαίων των ανταγωνιστών.

IV. Η ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

Με την υποβληθείσα αίτησή της, (που συνοδεύεται από το διπλότυπο είσπραξης του νομίμου παραβόλου υπ' αριθ. 17239/10.11.2008 Δ.Ο.Υ Δ' Αθήνας) η Τράπεζα Πειραιώς (εφεξής και «η αιτούσα») αιτείται τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, προκειμένου να μπορεί να ασκεί τα δικαιώματα ελέγχου και τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους αποκτώμενους τίτλους μετοχών της «PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.».

Η Τράπεζα Πειραιώς υποστηρίζει ότι η παρούσα οικονομική συγκυρία (κρίση των χρηματοπιστωτικών συστημάτων διεθνώς) καθιστά αναγκαία τη συνένωση των δυνάμεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της κρίσης και η προστασία τόσο των καταθετών όσο και των μετόχων τους.

Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το μικρό μέγεθος και μερίδιο αγοράς που κατέχει η Proton Bank και το μεγάλο μέγεθος των κονδυλίων που έχει επενδύσει η Τράπεζα Πειραιώς στην εξαγορά, σε συνδυασμό με το καθεστώς απόλυτης κρίσης, το οποίο επικρατεί στο χρηματοπιστωτικό τομέα, δημιουργεί έντονους κινδύνους για την παρουσία και την επιχειρηματική δράση των δύο επιχειρήσεων, αν δε γίνει δεκτή η αίτηση παρέκκλισης.

Ειδικότερα, στην αίτησή της, η Τράπεζα Πειραιώς αναφέρει τα εξής:

«[...] οι δύο συμμετέχουσες (“ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.” και “PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.”) είναι εισηγμένες και δραστηριοποιούνται και οι δύο στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό χώρο που χαρακτηρίζεται, στην παρούσα συγκυρία, από πρωτοφανή κρίση σε πολλαπλά επίπεδα (δυσχέρεια πρόβλεψης άμεσου οικονομικού ορίζοντα, συναλλαγματικοί κίνδυνοι, παντελής έλλειψη πίστης στις αγορές χρήματος, ραγδαία επιδείνωση δεικτών ρευστότητας άλλοτε εύρωστων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων, κ.λπ.). Έτσι, προς αποτροπή επέλευσης και αποφυγή σοβαρότατων σε βάρος της περιουσίας καθεμίας από τις συμμετέχουσες ζημιών, για τους λόγους αυτούς που αναλύονται στη συνέχεια, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη λειτουργίας τους σε ενοποιημένη βάση. Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατή η αντιμετώπιση της παρούσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας με μεγαλύτερη ευελιξία αλλά και ασφάλεια, έτσι ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταθετών και των μετόχων των δύο πιστωτικών ιδρυμάτων.

Είναι άλλωστε αυτονόητο ότι η επίπτωση και η ζημιά που μπορεί να προκληθούν στις επιχειρηματικές δραστηριότητες των συμμετεχουσών τραπεζών καθίστανται εντονότερες από το γεγονός ότι οι μετοχές και των δύο είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών με αποτέλεσμα να επαπειλείται σοβαρότατος παρεπόμενος κίνδυνος και στο επενδυτικό κοινό – μετόχους των δύο αυτών τραπεζών.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ιδιαίτερα ότι και η Τράπεζα της Ελλάδος, προς αποτροπή πρόκλησης σοβαρότατων ζημιών και για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ενιαίας εποπτείας, εντόνως προτρέπει και ενθαρρύνει την άμεση ενοποιημένη λειτουργία των δύο Τραπεζών.

Συνοψίζοντας, είναι υπαρκτοί και έντονοι οι κίνδυνοι πρόκλησης σοβαρότατων ζημιών στην περιουσία και στην επιχειρηματική δράση των δύο συμμετεχουσών τραπεζών (της μεν Τράπεζας Proton λόγω του μικρού μεγέθους και μεριδίου αγοράς που κατέχει και δυσχεραίνει τη λειτουργία της, της δε Τράπεζας Πειραιώς ως βασικού μετόχου της Proton με μεγάλα κονδύλια επενδεδυμένα στην εξαγορά), που καλούνται να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και με επιτυχία σε μία αγορά που τελεί σε καθεστώς απόλυτης κρίσης, αν δεν επιτραπεί με απόφασή σας η παρέκκλιση κατ’ άρθρο 4ε παρ. 3 ν. 703/1977 από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4ε και προς τούτου επιτραπεί, χωρίς άλλους όρους, η άσκηση από την “ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.” των δικαιωμάτων ελέγχου εκ της συγκέντρωσης που δημιουργείται με την υλοποίηση της από 4 Νοεμβρίου 2008 συμφωνίας [...].

Η εν λόγω αίτηση άδειας παρέκκλισης συνοδεύεται από το νόμιμο παράβολο των 1.050 ευρώ.

Σχετικά με την τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση, πρέπει να αναφερθεί ότι αυτή έχει αποτελέσει αντικείμενο προβληματισμού σχετικά με δημόσια παρέμβαση για την αναδιάρθρωση και διάσωση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

V. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, εδαφ. β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Η συγκεκριμένη υπόθεση έχει γνωστοποιηθεί ως συγκέντρωση, γεγονός όμως, το οποίο, πρώτον, τελεί υπό διερεύνηση από την Γ.Δ.Α. και δεύτερον, πιθανολογείται και από τους ίδιους τους γνωστοποιούντες. Η γνωστοποίηση στη Γ.Δ.Α μας της ανάληψης του 31,3147% του συνόλου των μετοχών της Proton Bank από την Τράπεζα Πειραιώς, εάν ήθελε θεωρηθεί συγκέντρωση, έλαβε χώρα εντός ευλόγων χρονικών ορίων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει. Δεν είναι όμως ακόμη γνωστό εάν υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ.1, ν.703/77, δεδομένου ότι, όπως τονίστηκε ανωτέρω, δεν είναι ξεκάθαρος ο χαρακτήρας της εν λόγω πράξης και δεν έχουν συγκεντρωθεί τα πλήρη στοιχεία.

ΑΙΤΗΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 4Ε, ΠΑΡ. 3, Ν.703/77 – ΑΔΕΙΑ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 4ε του ν.703/77 όπως ισχύει:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των επομένων παραγράφων 2 και 3 απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου 4δ. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις συγκεντρώσεις που δεν γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 4β. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής, επιβάλλεται από την Επιτροπή, σε όσους υπέχουν την υποχρέωση γνωστοποίησης, κατά την παρ. 3 του άρθρου 4β, πρόστιμο τουλάχιστον τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

[.....]

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτου. Στην απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση, μπορεί να τίθενται όροι και υποχρεώσεις για την εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την αποτροπή καταστάσεων που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε ...»

Η απόφαση αυτή, η οποία επιτρέπει την παρέκκλιση, είναι από τη φύση της απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, με στόχο την αποφυγή σοβαρών ζημιών σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων στις οποίες αφορά η συγκέντρωση. Μπορεί δε να

ζητηθεί οποτεδήποτε είτε πριν, είτε μετά τη συναλλαγή. Όπως η ΕΑ έχει δεχθεί (ΕΑ 48/1997 «Henkel/Locktite»), η άδεια παρέχεται ακόμα και όταν η γνωστοποίηση είναι εκπρόθεσμη. 4

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ

Σύμφωνα με την αίτηση παρέκκλισης που κατέθεσε στην Υπηρεσία μας η Τράπεζα Πειραιώς (αρ. πρωτ. 7886/10.11.2008), συντρέχει περίπτωση κατεπείγοντος στην εξέταση της υπόθεσης, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η απόκτηση του ελέγχου. Ειδικότερα:

Α) Οι κίνδυνοι πρόκλησης πολύ σοβαρών ζημιών στην περιουσία και την επιχειρηματική δράση των δύο πιστωτικών ιδρυμάτων είναι υπαρκτοί και έντονοι, δεδομένου ότι: πρώτον, η Proton Bank συνιστά ένα πιστωτικό ίδρυμα μικρού μεγέθους και μεριδίου αγοράς, γεγονός που δυσχεραίνει τη λειτουργία της και δεύτερον, η Τράπεζα Πειραιώς αποτελεί το βασικό μέτοχο της Proton Bank με μεγάλα κονδύλια επενδεδυμένα στην αγορά.

Β) Ο χρηματοπιστωτικός τομέας αποτελεί μία αγορά, της οποίας η δομή και ευημερία στηρίζεται πάνω σε ευμετάβλητες οικονομικές παραμέτρους. Τόσο η Τράπεζα Πειραιώς, όσο και η Proton Bank είναι επιχειρήσεις του τραπεζικού και εν γένει χρηματοοικονομικού χώρου που χαρακτηρίζεται από σοβαρή οικονομική κρίση και δη: έλλειψη συναλλακτικής πίστης, δυσχέρεια πρόβλεψης του άμεσου οικονομικού ορίζοντα, επιδείνωση δεικτών ρευστότητας κ.ά. Η λειτουργία των δύο συμμετεχουσών εταιρειών σε ενοποιημένη βάση θα επιτρέψει την καλύτερη αντιμετώπιση της παρούσας δυσμενούς οικονομικής κρίσης και θα αποτρέψει την επέλευση σοβαρών ζημιολόγων συνεπειών στις δύο επιχειρήσεις, προστατεύοντας όχι μόνο τη δική τους οικονομική φερεγγυότητα, αλλά και τα συμφέροντα των καταναλωτών.

Γ) Το γεγονός ότι και τα δύο πιστωτικά ιδρύματα έχουν μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, καθιστά τον επαπειλούμενο κίνδυνο ιδιαίτερα επαχθή και για τα ίδια, αλλά και για το επενδυτικό κοινό – μετόχους των δύο τραπεζών.

Δ) Τη λειτουργία των δύο τραπεζών σε ενοποιημένη βάση ενθαρρύνει και η Τράπεζα της Ελλάδας, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ενιαίας εποπτείας και αποτροπή πρόκλησης ιδιαιτέρως σοβαρών ζημιών.

Ως εκ τούτου, δεδομένης της σοβαρής οικονομικής κρίσης που πλήττει τόσο την ελληνική, όσο και την παγκόσμια αγορά και με βάση τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, συντρέχει η περίπτωση κατεπείγοντος λόγω ανάγκης στο να ανταποκριθούν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στις τρέχουσες υποχρεώσεις και να αντιμετωπίσουν τις σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες, με σκοπό την αποφυγή των οικονομικών ζημιών, οι οποίες μπορούν να θέσουν σε εξαιρετικά δυσχερή θέση τη συναλλακτική αξιοπιστία των ως άνω εταιρειών και να βλάψουν επαχθώς τους πελάτες τους. Επιπροσθέτως, η καθυστέρηση απόκτησης των μετοχών επιβαρύνει τη γνωστοποιούσα με σημαντικά χρηματοοικονομικά έξοδα και τελεί σε άμεση σχέση με την πτώση της τιμής των

μετοχών, τον κλονισμό της θέσης των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην αγορά, καθώς και περαιτέρω χρηματιστηριακές αντιδράσεις. Ο εκ των μελών του Τμήματος Α΄κος. Ιωάννης Σαμέλης μειοψήφισε, υποστηρίζοντας ότι δεν έχει σχηματίσει δικανική πεποίθηση περί του αναγκαίου της παρέκλισης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού- Τμήμα Α΄, δέχεται κατά πλειοψηφία, την με αριθ. πρωτ. 7886/10.11.2008 αίτηση της Τράπεζας Πειραιώς και επιτρέπει στην αιτούσα παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν. 703/77.

2. Διευκρινίζει ότι η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την οριστική κρίση και απόφαση της Επιτροπής, ως προς τη νομιμότητα και έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης βάσει των άρθρων 4γ και 4δ του ν. 703/77, όπως ισχύει, μετά την εξέταση αυτής επί της ουσίας.

Η απόφαση εκδόθηκε την 20^η Νοεμβρίου 2008.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 7 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄1890/29.12.2006).

Ο Προεδρεύων του Α΄ Τμήματος

Αριστομένης Κομισόπουλος

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Γιαννέλης

Η Αναπληρώτρια Γραμματέας

Παναγιώτα Μούρκου

